

**THE EFFECTS OF SYSTEMATIC INSTRUCTIONAL PROGRAM
ON BREASTFEEDING SELF-EFFICACY, NIPPLE PAIN,
NIPPLE SKIN CHANGES AND INCISION PAIN
OF CESAREAN MOTHERS**

BENJAMAS THUSSANASUPAP

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENTS FOR
THE DEGREE OF MASTER OF NURSING SCIENCE
(MATERNITY AND NEWBORN NURSING)
FACULTY OF GRADUATE STUDIES
MAHIDOL UNIVERSITY**

2006

ISBN 974-04-7065-3

COPYRIGHT OF MAHIDOL UNIVERSITY

ผลของโปรแกรมการให้คำแนะนำอย่างมีแบบแผนต่อสมรรถนะแห่งตนในการให้นมบุตร, อาการเจ็บหัวนม, การเปลี่ยนแปลงของหัวนม และความเจ็บปวดแผลผ่าตัด ในมารดาหลังผ่าตัดคลอด (THE EFFECTS OF SYSTEMATIC INSTRUCTIONAL PROGRAM ON BREASTFEEDING SELF-EFFICACY, NIPPLE PAIN, NIPPLE SKIN CHANGES AND INCISION PAIN OF CESAREAN MOTHERS)

เบญจมาศ ทัศนะสุภาพ 4636931 RAMN/M

พย.ม. (การพยาบาลมารดาและทารกแรกเกิด)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์: ศรีสมร ภูมณสกุล, DNS., ยูวดี ฤาษา, Ed.D.

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของโปรแกรมการให้คำแนะนำอย่างมีแบบแผนต่อสมรรถนะแห่งตนในการให้นมบุตร, อาการเจ็บหัวนม, การเปลี่ยนแปลงของหัวนม และความเจ็บปวดแผลผ่าตัด ในมารดาหลังผ่าตัดคลอด กลุ่มตัวอย่าง คือ มารดาครรภ์แรกหลังผ่าตัดคลอดฉุกเฉินและบุตร ซึ่งเข้าพักพื้นที่แผนกสูติกรรม โรงพยาบาลราชวิถี ระหว่างเดือนกันยายน 2548 ถึงเดือนมกราคม 2549 จำนวน 60 ราย ผู้วิจัยแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็นกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง โดยการจัดให้ผู้ร่วมวิจัย 30 รายแรกเป็นกลุ่มควบคุมและให้ผู้ร่วมวิจัย 30 รายหลังเป็นกลุ่มทดลอง กลุ่มควบคุมได้รับการพยาบาลตามปกติส่วนกลุ่มทดลองได้รับโปรแกรมการให้คำแนะนำอย่างมีแบบแผนร่วมกับการพยาบาลตามปกติ ผู้วิจัยประเมินสมรรถนะแห่งตนในการให้นมบุตรโดยใช้แบบสอบถามสมรรถนะแห่งตนในการให้นมบุตร ประเมินอาการเจ็บหัวนมและความเจ็บปวดแผลผ่าตัดโดยใช้แบบวัดความเจ็บปวดของสจ๊วต และประเมินการเปลี่ยนแปลงของหัวนมโดยใช้แบบประเมินการเปลี่ยนแปลงของหัวนม

ผลการวิจัยพบว่า คะแนนสมรรถนะแห่งตนในการให้นมบุตรในกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .001$) อาการเจ็บหัวนมของกลุ่มทดลองในวันที่ 3 หลังผ่าตัดคลอดน้อยกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .01$) เช่นเดียวกับการเปลี่ยนแปลงของหัวนมของกลุ่มทดลองในวันที่ 3 หลังผ่าตัดคลอดพบว่าน้อยกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .001$) และความเจ็บปวดแผลผ่าตัดของกลุ่มทดลองในวันที่ 2 และ 3 หลังผ่าตัดคลอดนั้นน้อยกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .01, p < .001$ ตามลำดับ)

จากผลการวิจัยสรุปได้ว่า การให้โปรแกรมเพื่อส่งเสริมสมรรถนะแห่งตนโดยผ่านแหล่งประโยชน์ทางด้านข้อมูลทั้ง 4 จะช่วยให้มารดาครรภ์แรกที่ผ่าตัดคลอดมีความมั่นใจในความสามารถในการให้นมบุตรของตนและพร้อมที่จะเผชิญกับปัญหาต่าง ๆ ยิ่งกว่านั้นโปรแกรมนี้ยังช่วยเพิ่มคุณภาพของการดูแลในการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ในมารดาที่ผ่าตัดคลอด อย่างไรก็ตามสมรรถนะแห่งตนในการให้นมบุตรในระยะ 6 สัปดาห์หลังคลอดของมารดาที่ไม่ได้วางแผนผ่าตัดคลอดก็ยังคงต้องการการศึกษาวิจัยต่อไป

110 หน้า ISBN 974-04-7065-3

THE EFFECTS OF SYSTEMATIC INSTRUCTIONAL PROGRAM ON
BREASTFEEDING SELF-EFFICACY, NIPPLE PAIN, NIPPLE SKIN CHANGES
AND INCISION PAIN OF CESAREAN MOTHERS

BENJAMAS THUSSANASUPAP 4636931 RAMN/M

M.N.S. (MATERNITY AND NEWBORN NURSING)

THESIS ADVISORS: SRISAMORN PHUMONSAKUL, DNS., YUWADEE
LUECHA, Ed.D.

ABSTRACT

The purpose of this study was to determine the effects of a systematic instructional program on breastfeeding self-efficacy, nipple pain, nipple skin changes, and incision pain of cesarean mothers. The purposive sample of 60 unplanned cesarean mothers, who were primipara and admitted at the postpartum unit of Rajavithi Hospital between September 2005 and January 2006, and their healthy infant, were divided into control and experimental groups. The first 30 dyads were assigned to the control group and received the usual nursing intervention by staff nurses or other healthcare professionals, while the other 30 dyads were assigned to the experimental group and received a systematic instructional program for cesarean mothers from the researcher in addition to the usual nursing intervention. Breastfeeding self-efficacy was evaluated by self-report using the breastfeeding self-efficacy scale-short form (BSES-SF), incision pain and nipple pain were measured by Stewart's visual analogue pain scale, and nipple skin changes were observed following the checklist form.

The study findings showed that the breastfeeding self-efficacy mean score of cesarean mothers who received a systematic instructional program was statistically significantly higher than the mean score of the mothers who did not receive such a program ($t = -3.20$, $p < .001$). The experimental group also experienced less nipple pain than the control group on Day 3 after the delivery with statistical significance ($t = 2.58$, $p < .01$), but not on Day 1 and Day 2 ($t = 0.07$, $p > .05$; and $t = 1.12$, $p > .05$, respectively). Likewise, the experimental group experienced fewer nipple skin changes when compared to the control group on Day 3 after delivery with statistical significance ($p < .001$), but not on Day 1 and Day 2 ($p > .05$). Finally, the experimental group had statistically significantly less incision pain than the control group on Days 2 and 3 ($t = 2.47$, $p < .01$; and $t = 2.81$, $p < .001$, respectively) but not on Day 1 ($t = 1.39$, $p > .05$).

Based on these findings, it can be concluded that integrating self-efficacy enhancing intervention through four primary sources of information could increase new cesarean mothers' confidence in their breastfeeding ability, as well as their perseverance when encountering difficulties. Moreover, the program could be used to improve the quality of care in promoting breastfeeding among cesarean mothers. However, further research is still needed to examine breastfeeding self-efficacy of unplanned cesarean mothers during the period after six weeks postpartum.

KEY WORDS: BREASTFEEDING SELF-EFFICACY/ NIPPLE PAIN/ NIPPLE
SKIN CHANGES/ INCISION PAIN/ CESAREAN MOTHERS

110 P. ISBN 974-04-7065-3